



JUSTITSMINISTERIET

Social- og Indenrigsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. november 2020
Kontor: Politi- og Strafferetsaf-
delingen
Sagsbeh: Dorthea Bisgaard Vase
Sagsnr.: 2020-0032/36-0028
Dok.: 1619739

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 712 (Alm. del), som Folketin-
gets Social- og Indenrigsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. sep-
tember 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget
(MFU) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 712 (Alm. del) fra Folketingets Social- og Indenrigsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for om straffelovens § 156 og § 157 kan anvendes i f.eks. sociale sager, hvor kommuner bryder loven ved ikke at tilbyde den hjælp, borgerne er berettigede til, hvad enten det er foregået bevidst eller ubevidst?”

Svar:

1. Justitsministeriet kan indledningsvist oplyse, at det følger af straffelovens § 156, at den, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, og som nægter eller undlader at opfylde en pligt, som tjenesten eller hvervet medfører, eller at efterkomme en lovlig tjenstlig befaling, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Begås overtrædelsen af en person i en ledende stilling, kan straffen stige til fængsel indtil 1 år, jf. stk. 2. Bestemmelsen angår den forsætlige ikke-opfyldelse af en tjenestepligt.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at det følger af straffelovens § 157, at den, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, og som gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i tjenestens eller hvervets udførelse eller i overholdelsen af de pligter, som tjenesten eller hvervet medfører, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Uden for bestemmelsen falder hverv, hvis udførelse hviler på offentlige valg. Begås overtrædelsen af en person i en ledende stilling, kan straffen stige til fængsel indtil 1 år, jf. stk. 2. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med straffelovens § 156 og omfatter navnlig uagtsom ikke-opfyldelse af en tjenestepligt.

Om pligterne, der er omfattet af straffelovens §§ 156 og 157, fremgår følgende af forarbejderne til bestemmelserne, jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 22 som fremsat, side 11:

”De pligter, der er omfattet af straffelovens §§ 156 og 157, er meget forskelligartede, idet de afhænger af tjenestens eller hvervets karakter. Der kan f.eks. være tale om en pligt til at træffe afgørelse i en sag, en tilsynspligt eller en oplysningspligt. Pligtforsømmelse kan efter omstændigheder også bestå i forsømmelse af overholdelsen af sikkerhedsforskrifter eller generelle retningslinjer for udførelsen af tjenesten eller hvervet. Som eksempel på en pligt, der er omfattet af bestemmelsen, kan nævnes servicelovens § 153, stk. 1, hvorefter personer, der udøver offentlig tjeneste eller hverv, skal underrette kommunen, hvis de un-

der udøvelsen af tjenesten får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, at et barn umiddelbart efter fødslen kan få behov for særlig støtte på grund af barnets forældres forhold, at et barn eller en ung kan have brug for særlig støtte grundet barnets ulovlige skolefravær, eller at et barn eller en ung har været udsat for overgreb, jf. servicelovens § 153, stk. 1, nr. 1-4.”

2. Justitsministeriet kan oplyse, at det følger af straffelovens § 306, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i 5. kapitel for overtrædelser af straffeloven.

Det følger bl.a. af reglerne i straffelovens 5. kapitel, at en juridisk person kan straffes med bøde, når dette er bestemt ved eller i medfør af lov, jf. straffelovens § 25. Bestemmelsen omfatter også kommuner og statslige myndigheder, jf. straffelovens § 26, stk. 1.

Kommuner og statslige myndigheder kan dog alene straffes i anledning af overtrædelser, der begås ved udøvelse af virksomhed, der svarer til eller kan sidestilles med virksomhed udøvet af private, jf. straffelovens § 27, stk. 2. Bestemmelsen indebærer, at offentlige myndigheder ikke kan ifalde kollektivansvar i anledning af overtrædelser, der begås som led i myndighedsudøvelse, f.eks. ved udstedelse af en ulovlig tilladelse. I tilfælde af overtrædelser i forbindelse med myndighedsudøvelse vil der derfor alene kunne blive spørgsmål om personligt strafansvar for de ansvarlige enkeltpersoner.

Justitsministeriet bemærker, at der i særlovgivningen kan være fastsat andre regler om offentlige myndigheders strafansvar for overtrædelser af den pågældende lovgivning.